

LYGIŲ GALIMYBIŲ KONTROLIERIUS

PAŽYMA

DĖL GALIMOS DISKRIMINACIJOS LYTIES PAGRINDU

UAB „BALTIC LEGION“ DARBO SKELBIME

2016-11-03 Nr. (16)SI-60)SP-120

Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba (toliau – ir Tarnyba) 2016 m. spalio 7 d. gavo informaciją iš VšĮ „Europos Žmogaus teisių fondas“, jog interneto tinklalapyje www.darbo.lt paskelbtas UAB „Baltic Legion“ (toliau – ir bendrovė) darbo skelbimas, kuriuo ieškoma apsaugos darbuotojo ir siūlomas pamaininis darbas moterims.

Lygių galimybių kontrolierė A. Skardžiuvienė (toliau – ir kontrolierė), vadovaudamasi Lietuvos Respublikos moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymo 18 str. 3 d., nusprendė pradėti tyrimą savo iniciatyva dėl galimai diskriminuojančio lyties pagrindu UAB „Baltic Legion“ darbo skelbimo.

Kontrolierė, vadovaudamasi Moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymo 25 str. 1 ir 2 dalimis, 2016 m. spalio 10 d. raštu Nr. (16)SI-60)-804 „Dėl darbo skelbimo“ kreipėsi į UAB „Baltic Legion“, prašydama paaiškinti, koku pagrindu minėtame darbo skelbime numatytas reikalavimas dėl lyties, t.y., kodėl reikalinga būtent moteriškos lyties atstovė. Papildomai prašė pateikti apsaugos darbuotojo pareigybės aprašymo ir/ar planuojamos pasirašyti darbo sutarties kopiją, t.y. dokumentus, kuriuose būtų nurodytos darbo funkcijos.

Lygių galimybių kontrolierė

n u s t a t ė:

1. UAB „Baltic Legion“ 2016 m. spalio 12 d. rašte nurodė, kad įmonė, kurią bendrovės darbuotojai saugotų, pageidavo apsaugos darbuotojų – moterų, nes asmens patikros gali būti atliekamos tik tos pačios lyties asmenims. Jokių sutarčių bendrovė negali pateikti, kadangi visa informacija yra konfidenciali.

2. 2016 m. lapkričio 3 d. Tarnybos vyr. patarėja R. Vanagėlienė kreipėsi į UAB „Baltic Legion“ vadovą telefonu, prašydama pateikti išsamesnę informaciją apie planuojamą pasirašyti sutartį su įmone, kuriai bus teikiamos apsaugos ir darbuotojų apžiūros paslaugos. Bendrovės atstovas paaiškino, kad įmonė, kurių darbuotojų apžiūrai buvo ieškoma apsaugos darbuotoja moteriškos lyties, atsisakė UAB „Baltic Legion“ paslaugų, todėl darbo skelbimas yra neaktualus.

3. Atliekant tyrimą, patikrinta, ar interneto tinklalapyje www.darbo.lt nėra UAB „Baltic Legion“ darbo skelbimo. Bendrovės vadovo teiginiai pasitvirtino, kadangi sprendimo surašymo dieną UAB „Baltic Legion“ darbo skelbimo interneto tinklalapyje www.darbo.lt, kuriuo siūlomas pamaininis darbas moterims, nėra.

Lygių galimybių kontrolierė

k o n s t a t u o j a:

1. Skundo tyrimo metu buvo vertinama, ar interneto tinklalapyje www.darbo.lt esantis darbo skelbimas, kuriuo siūlomas pamaininis darbas moterims, nėra diskriminacinio pobūdžio bei neprieštarauja Moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymo 8 str. išdėstyti nuostatai, reglamentuojančiai diskriminuojančius skelbimus.

2. Pažymėtina, jog tiek Europos Sąjungos, tiek nacionaliniuose teisės aktuose diskriminacija pačia bendriausia šio žodžio prasme reiškia teisių sumažinimą arba atėmimą tam tikrai kategorijai asmenų dėl kokių nors požymių. Asmenų lygybės principas iš esmės reiškia diskriminacijos draudimą, o diskriminacija dažniausiai suprantama, kaip žmogaus teisių varžymas ar tam tikrų privilegijų teikimas, atsižvelgiant į lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų požymius.

Moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymo 8 str. nurodo, jog skelbimuose priimti į darbą, valstybės tarnybą arba mokytis draudžiama nurodyti reikalavimus, suteikiančius pirmenybę vienai iš lyčių, reikalauti iš darbo ieškančių asmenų informacijos apie jų šeimines padėtį, amžių (išskyrus įstatyme numatytus atvejus), privatų gyvenimą ar šeimos planus. Minėto įstatymo 6 str. 5 p. nustato, jog moterų ir vyrų lygių teisių pažeidimu laikomi bet kokie veiksmai ar kitoks elgesys, kuriais asmuo diskriminuojamas dėl lyties, išskyrus atvejį, kai atliekamas tam tikras darbas, kurį atlikti gali tik konkrečios lyties asmuo, kai dėl konkrečių profesinės veiklos rūšių pobūdžio arba dėl jų vykdymo sąlygų lytis yra būtinas (neišvengiamas) ir lemiantis profesinis reikalavimas, šis traktavimas yra teisėtas ir reikalavimas yra tinkamas (proporcingas).

Nagrinėjama atveju bendrovė paskelbė darbo skelbimą interneto tinklalapyje www.darbo.lt, siūlydama darbą moterims, kadangi planavo pasirašyti sutartį su įmone, kuriai teiktų apsaugos ir darbuotojų apžiūros paslaugas. UAB „Baltic Legion“ teigimu, paslaugų sutartis su įmone, kurios pavadinimo negalėjo atskleisti dėl pasirašytos konfidencialumo sutarties, nebuvo pasirašyta, todėl dokumentų, pagrindžiančių aplinkybes, jog apsaugos darbuotojos pareigas galėjo eiti tik moteriškos lyties atstovė, Tarnybai pateikti negalėjo. Tarnyba taip pat neturi duomenų, koku teisiniu pagrindu būtų atliekamos darbuotojų apžiūros. Teisės normos, nustatančios asmenų apžiūros tvarką, numato, jog apžiūras gali vykdyti tik tos pačios lyties atstovai, todėl galima daryti prielaidą, jog darbą, kuriam buvo ieškoma moteris, galėjo atlikti tik moteriškos lyties atstovė, atsižvelgiant į darbo vykdymo sąlygas, tačiau reikėtų įrodyti, jog: 1) reikalavimas dėl lyties buvo profesinis reikalavimas, 2) tikslas, kad apsaugos darbuotojo pareigas eitų tik moteriškos lyties atstovė – teisėtas, 3) reikalavimas proporcingas.

3. Atsižvelgiant į tai, kad UAB „Baltic Legion“ dėl objektyvių priežasčių negalėjo pateikti dokumentų (darbo sutarties, pareigybės aprašymo), kuriuose atsispindėtų ieškomos darbuotojos darbo funkcijos, negalima atlikti tyrimo bei konstatuoti, kad interneto tinklalapyje www.darbo.lt paskelbtas darbo skelbimas, kuriuo buvo siūlomas pamaininis darbas moterims, yra ar nėra diskriminacinio pobūdžio bei prieštarauja ar neprieštarauja Moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymo 8 str. išdėstyta nuostatai, reglamentuojančiai diskriminuojančius skelbimus.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, konstatuotina, jog tyrimo metu nėra galimybių surasti visų būtinų, objektyvių duomenų apie padarytą pažeidimą.

Vadovaudamasi Lygių galimybių įstatymo 14 str., 15 str., Moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymo 24 str. 5 p.,

Lygių galimybių kontrolierė

n u s p r e n d ž i a:

Nutraukti tyrimą Nr. (16)SI-60, trūkstant objektyviems duomenims apie padarytą pažeidimą.

Sprendimas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Lygių galimybių kontrolierė

Agneta Skardžiuvienė